

Strategia
ROZWOJU
MIASTA I GMINY L I P I A N Y
Na lata 2008 – 2020

Lipiany, styczeń 2008rok

SPIS TREŚCI

I	Wstęp	4
II	Metodologia	4
III	Obszar i czas realizacji	6
IV	Raport o stanie gminy	7
	1. Charakterystyka obszaru	7
	2. Stan i ochrona środowiska przyrodniczego	8
	2.1. Powiązania	8
	2.2. Budowa geologiczna i warunki hydrogeologiczne	9
	3. Bogactwa naturalne i zasady ich eksploatacji	11
	4. Wody powierzchniowe	12
	5. Atmosfera	14
	6. Stan zagospodarowania terenu	14
	6.1. Użytkowanie terenu	14
	7. Szata roślinna	16
	7.1. Lasy	16
	7.2. Roślinność wodna terenów wilgotnych	17
	7.3. Zadrzewienie i zakrzewienie śródpolne	18
	7.4. Drzewostan parkowy, cmentarny i przydrożny	18
	8. Cenne strefy faunistyczne	18
	8.1. Strefy faunistyczne	18
	9. Korytarze ekologiczne	19
	10. Tereny chronione	19
	11. Środowisko kulturowe	23
	11.1. Strefy ochrony konserwatorskiej	23
	11.2. Zasady ochrony konserwatorskiej w strefach	24
	11.3. Obiekty objęte ochroną konserwatorską	24
	11.4. Strefy ochrony archeologicznej	24
	12. Kształtowanie krajobrazu	25
	13. Struktura demograficzna	27
	14. Bezrobocie, zatrudnienie, pomoc socjalna	29
	14.1. Bezrobocie	29
	14.2. Zatrudnienie	30
	14.3. Sieć i obsługa ludności	31
	14.4. Pomoc społeczna	31
	15. Usługi dla ludności	33
	16. Warunki mieszkaniowe	33
	17. Oświata, wychowanie i kultura	33

17.1.	Placówki oświatowe	34
17.2.	Placówki kulturalne	35
18.	Bezpieczeństwo	39
19.	Ochrona zdrowia	39
20.	Rolnictwo	39
20.1.	Struktura gospodarstw rolnych	39
20.2.	Produkcja roślinna	40
21.	Leśnictwo	41
22.	Rybacktwo	41
23.	Przemysł i działalność produkcyjno – usługowa	42
24.	Gospodarka mieszkaniowa	45
25.	Organizacje pozarządowe	46
26.	Turystyka i rekreacja	47
27.	Infrastruktura techniczna	48
27.1.	Komunikacja	48
27.2.	Zaopatrzenie w wodę	49
27.3.	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	50
27.4.	Unieszkodliwianie odpadów	50
27.5.	Regulacja stosunków wodnych	50
27.6.	Elektroenergetyka	51
27.7.	Zaopatrzenie w gaz i ciepło	51
27.8.	Telekomunikacja	52
27.9.	Spółeczeństwo informatyczne	52
28.	Finanse gminy	53
V	Analiza porównawcza	54
VI	Analiza SWOT miasta i gminy Lipiany	69
VII	Stanu	77
VIII	Priorytety	79
IX	Misja Gminy	80
X	Cele strategiczne	80
XI	Wdrażanie strategii	84
XII	Monitorowanie strategii	85

I Wstęp

Podstawą rozwoju gminy Lipiany jest strategia, która określa, misję, cele i kierunki działania na lata 2008- 2020. Jest to dokument pełniący rolę kreowania rozwoju społeczno – gospodarczego gminy. Jest niezwykle przydatny samorządowi w pracy nad ustalaniem prawa lokalnego, podejmowania decyzji związanych z wydatkowaniem środków budżetowych, wspieraniem przedsiębiorczości, dotacji jednostkom niepublicznym, walki z bezrobociem i wiele innych. Dokument ten poddany ocenie radnych, a następnie uchwalony przez Radę Miejską.

W dalszej części opracowania przedstawiono wyniki będące kompilacją debat strategicznych i autorskiego uporządkowania wyników prac uczestników debat, przy czym sformułowania misji, celów i kierunków działania pozostawiono w formie zbliżonej do proponowanej przez uczestników debat. Zmiana treści poszczególnych celów i kierunków działania miała jedynie na celu dostosowanie istniejących sformułowań do zasad tworzenia poszczególnych elementów strategii.

Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na ostateczny kształt dokumentu jest „Raport o stanie gminy” zawierający podstawowe informacje o gminie Lipiany uwzględniając stan jednostek podległych bezpośrednio Burmistrzowi.

Raport został opracowany wg wcześniej przygotowanego schematu przy udziale pracowników Urzędu Miejskiego.

W tworzeniu strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Lipiany zostało włączonych 29 osób, będących reprezentantami środowisk społecznych, biznesowych, samorządowych i Rady Miejskiej. Dokument został poprzedzony listą uczestników, którzy brali udział w debatach strategicznych.

II Metodologia

Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Lipiany 2008 – 2020 opracowano przyjmując za podstawę wyniki debat strategicznych organizowanych Metodą Aktywnego Planowania Strategicznego.

Przeprowadzono dwie debaty z udziałem liderów lokalnych, reprezentujących: Radnych Rady Miejskiej, środowiska biznesowe oraz organizacje pozarządowe.

Pierwsza sesja strategiczna odbyła się w dniu 22 stycznia 2008 roku, gdzie uczestników zapoznano z raportem o stanie gminy oraz dokonano analizy SWOT. Celem debaty było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach.

Uczestnicy debaty pracowali w 3 grupach, każda podporządkowana ustalonym obszarom: przestrzeń, infrastruktura, gospodarka, społeczność, turystyka i ekologia.

Na podstawie wcześniej wypracowanej analizie SWOT:

Silne strony (wewnętrzne) gminy, słabe strony (wewnętrzne), szanse (zewnętrzne) i zagrożenia (zewnętrzne) odpowiedziano na pytanie:

Co należy zrobić lub jakie podjąć działania żeby spowodować likwidację słabych stron gminy i zniwelować ich zagrożenia?

Na podstawie tak postawionego pytania grupy opracowały cele opierając się na wcześniej wybranych w wyniku dyskusji słabych stronach i zagrożeniach.

Podobnie pracowano przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans.

W ten sposób wynikiem konsultacji po pierwszej debacie strategicznej było wypracowanie celów w pięciu obszarach społeczno - gospodarczych.

Druga debata strategiczna, która odbyła się 5 lutego 2008r, określiła priorytety dla rozwoju społeczno – gospodarczego gminy.

Uczestnicy debaty dokonali wyboru najważniejszych celów dla gminy z grupy wypracowanych na poprzedniej debacie strategicznej.

UCZESTNICY DEBAT

1. Boguszewski Krzysztof	Burmistrz
2. Cichocki Tomasz	Radny Rady Miejskiej
3. Chrobrowski Dariusz	V-ce Przewodniczący Rady Miejskiej
4. Dębicka Mariola	Dyrektor Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej
5. Dziewguć Maria	Opiekun Koła PTTK
6. Gabruch Elżbieta	Przewodnicząca Komisji Rozwoju Gospodarczego, Inwestycji i Budżetu
7. Gabryś Zygmunt	Powiatowy Lekarz Weterynarii
8. Gondor Les	Przedsiębiorca
9. Herezo Edward	Radny Rady Miejskiej
10. Janik Dariusz	Przedstawiciel Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej
11. Jurkiewicz Jan	Kierownik Gminnego Zakładu Komunalnego
12. Jurkiewicz Stanisław	Radny Rady Miejskiej
13. Kamiński Adam	Radny Rady Miejskiej

14. Korzeniewicz Halina	Sekretarz Gminy
15. Kowalczyk Adrian	Przewodniczący Komisji Zdrowia, Oświaty Kultury, Sportu, Turystyki i Ochrony Środowiska Rady Miejskiej
16. Kukis - Lutkiewicz Krystyna	Pracownik U.M.
17. Lipski Artur	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej
18. Łapczyńska Grażyna	Kierownik Ośrodek Pomocy Społecznej
19. Mazur Marek	Radny Powiatowy
20. Michałak Edward	Przewodniczący Komisji Rolnictwa, Handlu i Usług Rady Miejskiej
21. Najmrodzka Olena	Dyrektor Przedszkola Miejskiego
22. Pietkiewicz Elżbieta	Pracownik Urzędu Miejskiego
23. Podgórski Ryszard	Dyrektor Gminnego Zespołu Szkół
24. Przybylski Marek	Przewodniczący Rady Miejskiej
25. Rychlik Wiesław	Radny Rady Miejskiej
26. Siemaszko Krzysztof	Pracownik Urzędu Miejskiego
27. Szefer Alfred	Przedsiębiorca
28. Tański Ryszard	Dyrektor Miejskiego Domu Kultury
29. Ziobrowski Michał	Pracownik Urzędu Miejskiego

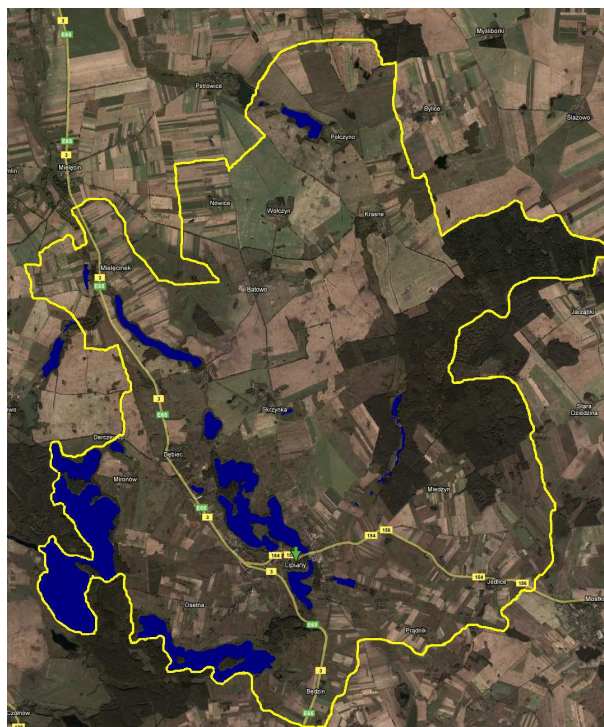
III Obszar i czas realizacji

Obszarem objętym opracowaniem planu jest cały teren gminy Lipiany w jej granicach administracyjnych o powierzchni 95 km² - przy uwzględnieniu powiązań strukturalno przestrzennych z gminami sąsiednimi, powiatem pyrzyckim oraz województwem zachodniopomorskim.

Strategia obejmuje zamierzenia i projekty do realizacji w okresie lat 2008-2020 .

IV Raport o stanie gminy

1. Charakterystyka obszaru gminy

Powiat pyrzycki

Gmina Lipiany

Gmina Lipiany położona jest w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego i należy do grupy małych jednostek administracyjnych w województwie. Wchodzi w skład powiatu pyrzyckiego.

Graniczy z gminami: Pyrzyce, Przelewice, Barlinek i Myślibórz.

Zajmuje obszar 95 km², liczba ludności ogółem na dzień 31 grudnia 2007 wynosiła 6333 osób, w tym na stałe 6257 osób.

Ośrodek gminny stanowi miasto Lipiany, które skupia 4355 osób tj. 69 % ludności gminy. Miasto oddalone jest od Szczecina o 65 km.

Na obszarze gminy położonych jest 21 miejscowości, z których liczbę 200 mieszkańców przekroczyły dwie miejscowości: Batowo i Skrzyńka.

Ludność gminy znajduje usługi w siedzibie gminy w Lipianach oraz w ośrodkach subregionalnych: Pyrzycach, Myśliborzu i Barlinku (obsługa ludności, rolnictwa, przetwórstwo rolno-spożywcze, rzemiosła).

O dominacji miasta Lipiany w gminie stanowią ponadto:

- obiekty obsługi rolnictwa
- zakłady przemysłowe i działalności produkcyjnej

- połączenia komunikacyjne: droga krajowa nr 3 i droga wojewódzka w kierunku Barlinka, linia kolejowa Pyrzyce - Głazów

- obsługa infrastruktury technicznej.

Miasto znane jest z malowniczego położenia między jeziorami Wądół i Kościelnym oraz zachowanego zabytkowego Starego Miasta.

Wyżej wymienione atrybuty przesądają jednocześnie o podstawowych funkcjach miasta, którymi są:

- obsługa ludności, rolnictwo, przemysłowo-produkcyjna

- turystyka.

Natomiast potencjał gminy to:

- korzystne warunki do prowadzenia działalności rolniczej

- wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe, zwłaszcza na zachód od drogi Nr 3.

W oparciu o ww. walory za podstawowe funkcje gminy należy uznać:

- turystykę i rekreację

- rolnictwo (gospodarkę żywnościową)

- uzupełniająco: rybactwo i leśnictwo.

2. Stan i ochrona środowiska przyrodniczego

2.1. Powiązania przyrodnicze

Granice administracyjne gminy Lipiany nawiązują na niektórych odcinkach do naturalnych wydzieli przyrodniczych:

- w południowo-zachodniej części - wzdłuż jezior: Będzin, Chłop, Grochacz, Mironowskie

- na północy wzdłuż rzeki Siciny i jeziora Pstrowickiego (gm. Pyrzyce)

- na wschodzie wzdłuż granicy rolno-leśnej (gm. Przelewice i Barlinek)

- w południowo-wschodniej części wzdłuż rz. Myśli (gm. Myślibórz).

Pozostałe granice są wydzieleniami sztucznymi w obrębie użytków rolnych. Według fizyczno-geograficznej regionalizacji Polski gmina Lipiany leży:

- w makroregionie Pojezierza Zachodniopomorskiego

- na obszarze mezorejonu Pojezierze Myśliborskie. Pojezierze Myśliborskie reprezentuje typ krajobrazu młodoglacjalnego (pagórkowaty pojezierny).

Powierzchnię terenu urozmaicają różne formy geomorfologiczne układające się pasmowo, kontynuowane poza granicami gminy.

Szczególnie ważną rolę w przyrodniczych powiązaniach zewnętrznych odgrywają rynny subglacialne wykorzystywane przez jeziora. Stanowią one wraz z ciekami i obniżeniami ważne korytarze ekologiczne oraz atrakcyjny walor krajobrazowy na terenach bezleśnych. Są również głównymi drogami migracji zanieczyszczeń środowiska wód powierzchniowych.

Przez gminę przebiegają 2 korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym:

- wschodni łączący Równinę Pyrzycko-Stargardzką z Puszcza Barlinecką na bazie rzeki Myśli i jezior: Leśnego, Połczyno, Pstrowice

- zachodni łączący Równinę Pyrzycko-Stargardzką z Pojezierzem Myśliborskim na bazie rzeki Siciny i jezior: Jasne, Mironowskie, Grochacz, Chłop, Będzin.

Inne elementy stanowiące o powiązaniach zewnętrznych gminy to:

- podstrefa „B” wyznaczona w obrębie strefy ochrony pośredniej ujęcia wody z j. Miedwie, obejmująca północno – zachodnią część gminy, gdzie obowiązują rygory (zakazy i nakazy) w zakresie sposobu użytkowania i zagospodarowania obszaru wg Decyzji Wojewody szczecińskiego ustanawiającej strefy

- obszar otaczający gminę Lipiany wzdłuż granicy z gm. Myślibórz i Barlinek objęty ochroną jako obszar chronionego krajobrazu „Pojezierze Myśliborsko-Barlineckie”, wchodzący w skład krajowego systemu obszarów chronionych.

2.2. Budowa geologiczna i warunki hydrogeologiczne

Obszar gminy Lipiany leży w północnej części Pojezierza Myśliborskiego. Rzeźba tego obszaru została ukształtowana przez procesy morfotwórcze związane z zanikiem ostatniego zlodowacenia. Głównymi elementami morfologicznymi na obszarze gminy są:

- falista wysoczyzna moreny dennej zajmująca płn. część gminy zbudowana przez gliny zwałowe i gliniaste piaszki lodowcowe

- wał wzniesień akumulacyjnej moreny czołowej, przebiegający na linii j. Grochacz -Dębiec - Skrzynka – Żelice, zbudowany z przemieszanych osadów żwirowo-kamienistych, piaszczystych i gliniastych

- izolowane wzniesienia morenowe na zapleczu tego wału w rejonie Batowa, Krasnego i Podlesia (Góra Tarnina 108,8 m npm), budowa geologiczna jw.

- rynny subglacialne głęboko (do 25 m) rozcinające wysoczyznę morenową. Rynny mają typowy układ radialny, w dnie rynien występują głębokie jeziora rynnowe (j. Długie), u wylotu rynien jeziora rynnowo-zaporowe o bardzo silnie urozmaiconej linii brzegowej (jeziora Chłop, Wądół, Kościelne, Będzin)

- jeziorom rynnowym towarzyszą wąskie i dość krótkie wały ozowe; z innych form szczelinowych dość licznie występują niewielkie pagórki kemowe zbudowane z osadów żwirowo-piaszczysto - mułkowych, z pokrywą glin na zboczu,

- na przedpolu wału morenowego występuje wąska silnie urzeźbiona równina sandrowa utworzona

z różnoziarnistych osadów piaszczystych z przemieszką glin z licznymi zagłębieniami po martwym lodzie (największe w rejonie Mielęcinek - Batowo)

- w dnach obniżeń wytopiskowych oraz rynien występują torfy i kreda jeziorna.

W obrazie strukturalno-tektonicznym obszar gminy zalicza się do jednostki Lipian (antyklina Lipian), którą od północy oddziela od Niecki Szczecińskiej głęboka strefa dyslokacyjna Pyrzyce - Krzyż. Uskok ten przebiega w płn. części gminy na linii Pstrowice - Połczyno Podlesie i przecina osady kredy górnej zalegające na głębokości 150-200mppt.

Na całym obszarze gminy w podłożu osadów czwartorzędowych występują osady trzeciorzędu - miocenu.

W profilu osadów wydziela się:

- trzeciorzędu - piaszczysto-mułkowy kompleks limniczny zawierający liczne, lecz cienkie wkładki węgla brunatnych

- czwartorzędu -3-4 poziomy glin zwałowych rozdzielonych dość cienkimi warstwami piaszczysto-żwirowych osadów wodnolodowcowych.

Jedynie w rejonie Lipian notuje się wyraźne przegłębienie w spągu czwartorzędu (kopalna dolina) wypełniona piaskami. Jest to wydajna struktura hydrogeologiczna.

Obszar gminy Lipiany znajduje się w obrębie jednostki hydrogeologicznej rejonu pyrzycko-lipiańskiego. W obrębie tej jednostki poziomem użytkowym jest wodonośny poziom czwartorzędowy w obrębie, którego wyróżnia się dwie warstwy wodonośne:

- warstwa dobo czwartorzędowa - główna warstwa użytkowa

- warstwa górno czwartorzędowa występująca na głębokości 6 - 15 m pod powierzchnią terenu, co stanowi podstawę funkcjonowania płytkich gospodarczych studni kopanych i wierconych. Główna warstwa użytkowa wodonośna, na której bazują wszystkie ujęcia na terenie gminy, charakteryzuje następującymi parametrami:

- występuje na głębokości: średnio 25 - 35 m ppt, w rejonie ujęcia komunalnego Lipiany już od 16 m ppt, lokalnie (Połczyno, Mironów, Osetna) - na głębokości 48 - 70 m ppt.

- miąższość zmienna: od 2,1 m (Skrzynka) do ponad 30-m na ujęciu komunalnym

- wydajność 10—40 m³/h we wsch. części gminy, 10-80 m³/h w zach. części gminy

(ujęcie Lipiany). W rejonie wsi Krasne ujęty jest trzeciorzędowy poziom

wodonośny:

- na głębokości ca 100 m ppt. miąższość do 40 m

- wydajność do 100 m³/h

- wody są silnie zażelazone o podwyższonej mętności i barwie, poziom ten pozostaje w kontakcie

hydraulicznym z wodami czwartorzędowej warstwy użytkowej w rejonie Krasne - Skrzynka - Lipiany.

Główna warstwa użytkowa wód podziemnych na całym obszarze gminy pozostaje pod pełną izolacją

podpowierzchniową. Warstwa izolacyjna (gliny) osiąga z reguły miąższość 15 - 20 m i występuje w sposób ciągły na całym obszarze równiny moreny dennej. W strefie głębokich rynien we wsch. części gminy dna jezior znajdują się na wysokości odpowiadającej występowaniu użytkowej warstwy wodonośnej.

Wody powierzchniowe jezior pozostają więc w wyraźnym kontakcie hydraulicznym z wodami czwartorzędowego poziomu wodonośnego - są przez wody podziemne zasilane, dlatego też strefę

rynien należy traktować jako strefę alimentacyjną. W rejonie rynien, szczególnie na odcinku jezioro Dębiec - jezioro Kościelne, występują piaszczysto-żwirowe, dobrze przepuszczalne osady, które akumulują przenikające odpowierzchniowo zanieczyszczenia i przekazują je do wód jezior, a następnie mogą one wnikać w obręb użytkowej warstwy wodonośnej.

3. Bogactwa naturalne i zasady ich eksploatacji

Bogactwa naturalne gminy stanowią złoża następujących surowców: kruszywa naturalnego, torfów i kredy jeziornej.

Kruszywo było eksploatowane w rejonie Dębca. Eksploatację przerwano, a w części wyrobiska założono gminne składowisko odpadów. Misa nieczynnego wyrobiska (poza terenem składowiska) jest sukcesywnie zamieniana na dzikie składowisko gruzu i odpadów bytowych, a w sąsiedztwie starej żwirowni rozwija się dzika eksploatacja (kilka wyrobisk). Dla występowania i eksploatacji złóż kruszywa w tym rejonie nie ma dokumentacji zasobowej, oceny oddziaływania na środowisko, koncesji. Zostały wykonane jedynie wstępne prace geologiczne: orzeczenie, zwiady i projekt karty rejestracyjnej. Oprócz rejonu Dębca na terenie gminy występuje ok. 10 małych wyrobisk po eksploatacji kruszywa, nie zrehabilitowanych, którym towarzyszą dzikie wysypiska odpadów.

Za rejonów prognozowane do udokumentowania złóż kruszywa naturalnego dla potrzeb lokalnych uważa się:

- rejon pomiędzy Przywodziem i Osetną
- rejon na płn. od Dębca, pomiędzy szosą a jeziorem
- rejon na płd. od wsi Skrzyńka (na linii jezioro Wądół - Sokolniki)

- rejon na płd. - wsch. od wsi Krasne.

Na podstawie badań Akademii Rolniczej ze Szczecina występowanie złóż niskich (możliwe torfy borowinowe), gytii węglanowej i kredy jeziornej stwierdzono w dnach rynien jeziornych oraz rozległych zagłębieniach wytopiskowych. W okolicy Lipian i Krasnego prowadzono dokumentację geobotaniczną torfowisk.

Rejony występowania złóż torfu i kredy jeziornej:

- rejon Lipian - kilkadziesiąt stref występowania torfów o łącznych zasobach bilansowych rzędu 6,7 mln m³ oraz gytii - ponad 17 mln. m³
- rejon Jedlic i Prądnika torf ok. 2,5 mln m³ zasobów bilansowych, gytia i kreda jeziorna ok. 3,9 mln m³
- rejon o mniejszych zasobach: Osetną - Lipiany, Batowo - Mielęcinek, na południe od Krasnego w rynnach jeziornej.

4. Wody powierzchniowe

Gmina Lipiany leży w obrębie 2 głównych obszarów zlewniowych: w zlewni Płoni (północno-zachodnia część gminy) i w zlewni Myśli (pozostała, większa część gminy). Między tymi zlewniami przebiega wododział II rzędu. Rzeka Płonia nie przepływa przez gminę. Sieć hydrograficzna jest bardzo słabo rozwinięta - nie ma tu większych naturalnych cieków, działy wód niższego rzędu są mało wyraźne. Na obszarze gminy znajdują się liczne naturalne zbiorniki wodne pochodzenia lodowcowego - jeziora typu rynnowego i zaporowego, zagłębienia bezodpływowe wypełnione wodą i typowe dla krajobrazu polodowcowego oczka wodne.

Wody płynące i stojące zajmują 846 ha tj. 9,5% powierzchni gminy. Obejmują:

- rzeki: Myślą - 8 km (częściowo Kanał Spokojny i Będziński), Sicina - 5 km
- małe cieki: ciek bez nazwy (spod wsi Krasne), Kanał Czarny
- jeziora: Będzin, Chłop, Dębiec, Długie Mielęcińskie, Grochacz (Grodzkie), Mironowskie. Kościelne, Leśne, Skrzynka Mała, Wądół (Lipiańskie), Połczyno
- zagłębienia bezodpływowe wypełnione wodą, śródpolne i śródleśne oczka wodne
- rowy i kanały melioracyjne (w rejonie Siciny, Kanału Spokojnego i Czarnego)
- stawy hodowlane (poniżej j. Leśnego, i w wyrobiskach na zach. od Skrzynki oraz w kierunku na Prądnik, w Jedlicach i Mielęcinku).

Największe znaczenie przyrodnicze z wód powierzchniowych mają jeziora:

Jezioro Wądół

Jezioro Chłop

- łączna powierzchnia jezior wynosi ok. 800 ha,

- do zbiorników o powierzchni powyżej 1 ha należy 11 jezior,

- trzy jeziora (Chłop, Wądół, Będzin) o powierzchni powyżej 100 ha należą do dwudziestu największych jezior w dawnym województwie szczecińskim,

- wskaźnik jeziorności gm. Lipiany wynosi 8,5% - prawie czterokrotnie przekracza średnią wojewódzką

(dawne szczecińskie - 2,17%),

- zagłębienia i oczka wodne, najliczniejsze o powierzchni poniżej 1 ha rozproszone na całym obszarze gminy, tworzące większe skupiska w okolicy Skrzyńki, Batowa, Wołczyna, Połczyna oraz na obszarze kompleksu leśnego we wschodniej części gminy. Uzupełnienie powierzchniowych wód gminy stanowi sieć rowów i kanałów melioracyjnych, potorfia wypełnione wodą oraz stawy rybne.

Gmina Lipiany nie jest objęta kompleksowym monitoringiem wód powierzchniowych. Stan czystości wód z innych badań sklasyfikowany jest następująco:

- wody Siciny po wypłynięciu z gm. Lipiany - powyżej III klasy; ponadnormatywne zanieczyszczenie rzeki Sicina - Kanał Młyński utrzymuje się od wielu lat - winien on ulec poprawie po zmodernizowaniu przez gminę Barlinek oczyszczalni ścieków w Mostkowie.

- wody kąpieliskowe w Lipianach (j. Wądół) i w Przywodziu (j. Chłop) utrzymują się w I - II klasie czystości (odpowiedniej do celów rekreacyjnych, uprawiania sportów wodnych oraz urządzania zorganizowanych kąpielisk).

5. Atmosfera

Gmina znajduje się poza zasięgiem szkodliwego wpływu emisji zanieczyszczeń do powietrza

atmosferycznego ze źródeł ponad lokalnych. Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są:

- zakłady przemysłowe i kotłownie lokalne zlokalizowane w Lipianach,
- paleniska domowe we wszystkich miejscowościach (emitujące zanieczyszczenia typu energetycznego: dwutlenek siarki, tlenki węgla, tlenki azotu, pyły, o lokalnym zasięgu).

Duża uciążliwość stanowi emisja szkodliwych gazów (spaliny samochodowe) potęgowane nadmiernym hałasem komunikacyjnym w ciągu drogi krajowej nr 3 Świnoujście - Jakuszyce. Uciążliwość ta wzrasta znacznie w sezonie letnim.

6. Stan zagospodarowania terenu

6.1. Użytkowanie terenu

Szczegółowe zestawienie użytkowania ziemi

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia teren wiejski		Powierzchnia miasto		Powierzchnia Gminy ogółem	
		[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1.	Użytki rolne - w tym:	6184	69,2	232	41,9	6416	67,6
	grunty orne	5251	58,8	164	29,6	5415	57,1
	Sady	23	0,2	12	2,2	35	0,4
	Łąki	465	5,2	28	5,1	493	5,2
	Pastwiska	313	3,5	12	2,1	325	3,4
	Grunty pod stawami	1	0	0	0	1	0
	Grunty pod rowami	32	0,4	1	0,2	33	0,3
	Grunty rolne zabudowane	99	1,1	15	2,7	114	1,2
2	Lasy:	1459	16,3	10	1,8	1469	15,5
	Lasy	1429	16,0	10	1,8	1439	15,2
	Zadrzewienia	30	0,3	0	0	30	0,3

3	Wody - w tym:	658	7,4	188	33,9	846	8,9
	Stojące	22	0,3	0	0	22	0,2
	Płynące	636	7,1	188	33,9	824	8,7
4	Grunty zabudowane i zurban.	228	2,6	112	20,2	340	3,6
5	Nieużytki	391	4,4	4	0,7	395	4,1
6	Tereny r	5	0,1	0	0	5	0,1
7	Razem:	8925	99,9	546	98,6	9471	99,8
8	Powierzchnia wyrównawcza.	12	0,1	8	0,4	20	0,2
9	Ogółem:	8937	100	554	100	9491	100

Gmina Lipiany pod względem powierzchni należy do jednej z najmniejszych gmin w województwie

zachodniopomorskim. Zajmuje powierzchnię 9.491 ha, w tym miasto Lipiany - 554 ha. Gmina Lipiany jest gminą rolniczą. Użytki rolne stanowią dominujący udział w strukturze użytkowania gruntów gminy - zajmują 6,4 tys. ha tj. ok. 67,6 % jej powierzchni. Wśród użytków rolnych przeważają grunty orne zajmujące 5,4 tys. ha (84,4% pow. użytków rolnych) nad użytkami zielonymi - 0,8 tys. ha (12,7 % pow. użytków rolnych).

Pozostałe grupy użytkowania to: lasy, grunty pod wodami, tereny osiedlowe, ciągi komunikacyjne i nieużytki.

Struktura gleb w gminie
Strukturę gleb w gminie Lipiany wg. klas bonitacyjnych i kompleksów rolniczej przydatności gleb przedstawia tabela.

KLASY BONITACYJNE GLEB • UŻYTKI ZIELONE				
% UDZIAŁ W POWIERZCHNI OGÓLNEJ UŻYTKÓW ZIELONYCH				
II	III	IV	V	VI
0.7	28.8	48.0	18.2	4.3
Bardzo dobre i dobre		średnie	Słabe	
KOMPLEKSY PRZYDATNOŚCI ROLNICZEJ • UŻYTKI ZIELONE				
% UDZIAŁ W POWIERZCHNI OGÓLNEJ UŻYTKÓW ZIELONYCH				
1 z	2 z		3 z	
0.2	76.6		23.2	
b. dobre	Średnie		Słabe i b. słabe	
KLASY BONITACYJNE GLEB • UŻYTKI ROLNE				
% UDZIAŁ W POWIERZCHNI OGÓLNEJ UŻYTKÓW ROLNYCH				

II	III a	III b	IV a	IV b	V	VI	VI z
0.4	21.7	38.6	24.8	7.9	5.6	0.9	0.1
bardzo dobre i dobre			Średnie		słabe		
KOMPLEKSY PRZYDATNOŚCI ROLNICZEJ GLEB • UŻYTKI ROLNE % UDZIAŁ W POWIERZCHNI OGÓLNEJ UŻYTKÓW ROLNYCH							
2	3	8	4	5	6	7	9
Pszenny dobry	pszenny wadliwy	zbożowo pastewny mocny	Żytni b. Dobry	żytni dobry	żytni słaby	żytni b. słaby	zbożowo pastewny słaby
29.4	6.4	2.6	32.0	15.1	6.7	4.2	0.5
b. dobre i dobre			Średnie		Słabe		

Z powyższej tabeli wynika, że:

- ponad 85% gruntów to gleby wysokiej i średniej jakości:

- udział najlepszych gleb wg kompleksów przydatności rolniczej (2-go pszennego dobrego i 4-go żytniego b. dobrego z glebami w II, III a i III b oraz IV a klasie bonitacyjnej) stanowi 62% użytków rolnych.

Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, ujmujący w sposób kompleksowy ocenę podstawowych czynników środowiska przyrodniczego (gleba, agroklimat, rzeźba terenu, stosunki wodne) oraz ich współdziałanie z punktu widzenia potrzeb produkcji roślinnej, jest dla gminy wysoki i wynosi 80,9 pkt. (średnia wojewódzka - 70,7 pkt.), co klasyfikuje gminę Lipiany na 8 miejscu w b. województwie szczecińskim.

7. Szata roślinna

7.1. Lasy

Gmina Lipiany należy do obszarów słabo zalesionych:

- lasy zajmują 1,5 tyś. ha tj. 15,5 % powierzchni gminy
- lesistość gminy jest prawie 2-krotnie niższa od średniej wojewódzkiej = 27,3%.

Rozmieszczenie lasów na obszarze gminy jest nierównomierne. Największe zwarte kompleksy znajdują się we wschodniej części gminy w rejonie Miedzyn - Skrzyńka - Sokolniki. Na pozostałym obszarze gminy niewielkie powierzchniowo lasy znajdują się nad jeziorami: Będzin, Chłop, Wądół (Lipiańskie) i Długie Mielęcińskie.

Ekosystemy leśne gminy reprezentowane są przez kilka typów siedlisk:

- borowe i borów mieszanych: bór świeży, bór wilgotny, bór mieszany wilgotny, bór mieszany świeży,
- lasowe i lasów mieszanych: las świeży, las mieszany świeży, las wilgotny, las mieszany wilgotny.

Dominują siedliska lasowe nad borowymi . W składzie gatunkowym panuje drzewostan liściasty dąb, brzoza, jesion, buk, grab, olcha, z dużym udziałem sosny, mniejszym modrzewia i świerku.

W strukturze wiekowej drzewostanu przeważają lasy liczące poniżej 40 lat. Najstarsze drzewostany ok. 100-letnie i starsze zachowały się na siedliskach lasowych -głównie dęby, w mniejszym udziale sosny. Najstarsze dąbrowy i drzewostan sosnowy liczą 140 - 150 lat; wiekowe dęby znajdują się m.in. nad wschodnim brzegiem j. Leśnego

Lasy charakteryzują się stosunkowo dużym udziałem siedlisk przydatnych do penetracji turystycznej – odporne (powyżej 40 lat) atrakcyjne krajobrazowo.

Według kategorii użytkowania, lasy należą w przewadze do lasów gospodarczych Status lasów ochronnych posiada tylko 56 ha tj. ok. 4% ogólnej powierzchni lasów.

7.2. Roślinność wodna terenów wilgotnych

Występuje w jeziorach, śródpolnych stawach, wilgotnych zagłębieniach, mokradłach i torfowiskach.

Charakterystyczne formacje:

- zbiorowiska wodne:

- hydrofity: grążel żółty, grzybień biały
- zbiorowiska kożuchowe: rzęsy i spirodela wielokorzeniowa
- fitocenozy z udziałem rogatka sztywnego

- zbiorowiska ziemnowodne:

- szuwały: tatarak zwyczajny, manna mielec, kosaciec żółty, mozga trzciniowata, trzcina pospolita, oczeret jeziorny, jeżogłówki, pałki

- turzycowiska: turzyca zastrzona, brzegowa, sztywna i oścista

- zbiorowiska lądowe:

- zarośla wierzbowe (łozowiska): wierzby, olsza czarna, jesion, bez czarny
- zbiorowiska łąk i ziołorośla.

7.3. Zakrzewienia i zadrzewienia śródpolne

Występują wśród i na obrzeżach pól oraz przy drogach polnych. Charakterystyczne formacje:

- zarośla typu czyżni z tarniną i gługami, zarośla wierzbowe
- roślinność towarzysząca zaroślom: bez czarny, róża dzika, leszczyna
- zakrzewienia z przewagą rodzinnych gatunków drzew: wierzba biała, brzoza, dąb szypułkowy, topola, osika, lipa.

7.4. Drzewostan parkowy, cmentarny i przydrożny

- parki zabytkowe - 6 parków wpisanych do rejestru zabytków w miejscowościach:
Batowo, Krasne, Mielęcinek, Skrzynka, Wołczyn
- dawne parki ze starodrzewem - kępy starodrzewu będące pozostałością dawnych parków w miejscowościach: Miedzyń, Mironów, Jedlice
- starodrzew przykościelny - stare, okazałe lipy, kasztanowce i tuja w m. Lipiany na działce kościelnej
- starodrzew cmentarny - drzewostan mieszany w miejscowościach: Lipiany, Krasne, Skrzynka, Józefin
- aleje i szpalery wzdłuż dróg jezdnych najczęściej: lipowe, klonowe (jaworowe), topolowe, owocowe oraz kasztanowce oraz platanowe.

8. Cenne strefy faunistyczne

8.1 Strefy faunistyczne

Strefami faunistycznymi objęto tereny występowania cennych gatunków płazów i gadów (herpetofauna), ryb (ichtiofauna) oraz ptaków z gatunków awifauny lęgowej, przelotowej i zimującej (omitofauna).

Wyodrębniono:

a) 4 strefy mające istotne znaczenie dla istnienia ichtiofauny:

- jeziora: Chłop, Będzin, Grochacz (sielawowe)
- jeziora: Wądół (Lipiańskie), Długie, Połczyno (sandaczowe)
- jeziora: Jasne, Dębiec (linowo - szczupakowe)
- jeziora: Mironowskie, Leśne (karasiowe)

b) 3 strefy mające istotne znaczenie dla istnienia herpetofauny

- okolice jeziora Leśnego
- jezioro Jasne - rezerwat z okolicznymi terenami podmokłymi
- wszystkie małe zbiorniki wodne (śródpolne i śródleśne oczka wodne, zagłębienia)

c) 6 stref mających istotne znaczenie dla istnienia omiotofauny:

- jezioro Będzin z otaczającymi je terenami podmokłymi
- jezioro Leśne z terenami podmokłymi wzdłuż drogi Lipiany - Krasne
- jezioro Chłop i Grochacz z otaczającymi je terenami podmokłymi
- jezioro Jasne
- jezioro Długie Mielęcińskie
- ols nad jeziorem Wądół .

Na terenie gminy brak jest ważniejszych stref bezkręgowców oraz ssaków z teno-fauny i parzystonokopytnych.

9. Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym w układzie południkowym tworzą:

- rzeka Myślą z ciągiem kanałów, podmokłych obniżeń, rynną j. Leśnego i cieką wodnego wypływającego spod wsi Krasne oraz j. Wołczyńno i Pstrowickie (korytarz wschodni łączący Równinę Pyrzycko-Stargardzką i Puszcę Barlinecką)
- jeziora: Kościelne, Wądół , Dębiec i Długie Mielęcińskie z ciekami wodnymi i obniżeniami oraz jeziora: Będzin, Chłop, Grochacz, Mironowskie, Derczewskie. Jasne wraz z rzeką. Sieciną (korytarz zachodni łączący Równinę Pyrzycko-Stargardzką z Pojezierzem Myśliborskim).

Korytarze łączą się w rejonie jeziora Będzin.

Strefy faunistyczne wraz z korytarzami ekologicznymi łączącymi strefy tworzą Ekologiczny System Obszarów Chronionych (ESOCH), wyłoniony w drodze waloryzacji i oceny występowania gatunków przyrodniczo cennych: prawnie chronionych, zamrożonych i potencjalnie zagrożonych wyginięciem na podstawie czerwonych list.

10. Tereny chronione

Na obszarze gminy Lipiany ochronie prawnej podlegają następujące obszary i obiekty przyrodnicze:

- a) rezerwat przyrody florystyczny „Jezioro Jasne” (rozporządzenie Nr 77/2007 Wojewody

Zachodniopomorskiego z dnia 31 października 2007 w sprawie rezerwatu przyrody "Jezioro Jasne".):

- lokalizacja: północna część Jeziora Jasnego z wyspami, w odległości około 750 m na płd. od m. Mielęcinek (Nadleśnictwo Myślibórz, obręb Dzikie Las)

- powierzchnia: 15,23 ha, w tym: 12,13 ha w gm. Lipiany

- cel ochrony: zachowanie bardzo rzadkiego gatunku rośliny wodnej wolffii bezkorzeniowej, którą zalicza się do najmniejszych roślin naczyniowych świata, bardzo rzadkich w Polsce. Wolffia ma kształt kulisty, wielkość 1-1,5 mm, jest wolnopływająca, tworzy własny zespół roślinny.

- charakterystyka przyrodnicza: płytkie, zarastające szuwarami jezioro. Nie odnaleziono najciekawszych gatunków, dla których ochrony powołano rezerwat, ale stwierdzono obecność równie cennych gatunków, np. turzycy ościstej. Rezerwat stanowi również cenną strefę faunistyczną dla herpetofauny i awifauny oraz posiada duże walory krajobrazowe ze względu na malownicze położenie pomiędzy stromymi zboczami morenowymi osiagającymi kilkunastometrowe wysokości. (zajmuje północną część rynny subglacialnej),

b) pomnik przyrody

- dąb szypułkowy „Dąb Pokoju” na Pl. Wolności w Lipianach, charakterystyka: obwód w pierśnicy 430 cm, wysokość 28 m, wiek 190 lat

- dąb szypułkowy rosnący na terenie działki nr162 (w linii brzegowej Jeziora Mielęcińskie Dołgie), charakterystyka: obwód pnia 408 cm, wysokość ok. 20 m;

- dąb szypułkowy rosnący na terenie działki geodezyjnej nr 167, obręb Krasne, obwód pnia 363 cm, wys. ok. 25m;

- dąb szypułkowy rosnący na terenie działki geodezyjnej nr 167, obręb Krasne (centrum wsi) o obwodzie pnia 410 cm, wysokości ok. 20m;

- dąb szypułkowy rosnący na terenie działki geodezyjnej nr 167 obręb Krasne (przy sklepie), o obwodzie pnia 408cm, wysokości ok. 25 m;

- dąb szypułkowy rosnący na terenie działki geodezyjnej nr 172, obręb Krasne (na odcinku drogi Wołczyn – Krasne, lewa strona drogi), o obwodzie pnia 427 cm, wysokości 25 m;

- dąb szypułkowy rosnący na terenie działki geodezyjnej nr 172, obręb Krasne (na odcinku drogi Wołczyn – Krasne, lewa strona drogi), o obwodzie pnia 538 cm, wysokości ok. 25 m;

- dąb szypułkowy rosnący na terenie działki geodezyjnej nr 172, obręb Krasne (na odcinku drogi Wołczyn – Krasne, lewa strona drogi), o obwodzie pnia 485 cm, wysokości ok. 25 m;

- robinia akacjowa rosnąca na terenie działki geodezyjnej nr 26, obręb Skrzynka (na odcinku drogi Skrzynka – Lipiany, prawa strona drogi), o obwodzie pnia 344 cm, wysokości ok. 20 m;

- zespół 27 lip drobnolistnych rosnących na terenie działki geodezyjnej nr 56/2 obręb Dębiec na tzw. „Wzgórzu Napoleona” o obwodach pni od 90 do 335 cm, wysokości do 20 m;

głaz narzutowy – granit różowy, średnioziarnisty zlokalizowany na terenie działki geodezyjnej nr 179, obręb Dębiec (Leśnictwo Lipiany), o wymiarach części wystającej ponad poziom gruntu: dł. 3,70 m, szer. 1,8 m, wys. 1,3 m, obwód 11,8m.

c) parki zabytkowe – 6 parków wpisanych do rejestru zabytków województwa w miejscowościach: Batowo, Krasne, Mielęcinek, Połczyno, Skrzynka, Wołczyn.

d) lasy ochronne - na pow. 56,0 ha, tj. 4,0 % zalesionej powierzchni gminy:

- lasy wodochronne - 52,58 ha nad jeziorami: Chłop, Będzin i Wądół,
- pozaustawowe formy ochrony: pozostały drzewostan parkowy, cementarny i przydrożny, korytarze ekologiczne, nieużytki naturogeniczne.

Układ terenów chronionych - proponowany

a) OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

- „Jezioro Grochacz (Mironowskie), Chłop i Będzin” obejmuje biocenozy jezior cennymi zbiorowiskami leśnymi i torfowiskami na ich brzegach. Obszar pod względem walorów znajduje swoją kontynuację na terenie gmina Myślibórz .

b) ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE

- „Jezioro Wądół - Lipiany - Jezioro Kościelne” obejmuje krajobraz miasta Lipiany, ekosystemy jezior, nad którymi jest położone oraz fragment moreny czołowej z kulminacjami 80 - 96 m npm. Teren stanowi element korytarza ekologicznego łączącego Równinę Pyrzycko-Stargardzką z Pojezierzem Myśliborskim,
- „Rynna polodowcowa z rezerwatem przyrody,, Jezioro Jasne” obejmuje krajobraz wyróżniającej się formy geomorfologicznej z cennymi drzewostanami i torfowiskiem. Rynna kontynuuje się na terenie gmina Myślibórz, gdzie wypełnia ją między innymi misa Jeziora Jasne,
- „Jezioro Długie Mielęcińskie” obejmuje malownicze jezioro rynnowe wraz z cennymi drzewostanami i torfowiskiem na jego brzegach. Jezioro stanowi element korytarza ekologicznego łączącego Równinę Pyrzycko-Stargardzką z Pojezierzem Myśliborskim,
- „Rynna polodowcowa Jezioro Leśne” obejmuje różne ekosystemy: dolinę cieku wypływającego spod wsi Krasne, j. Leśne, stawy rybne, tereny bagienne oraz starodrzewy dębowe. Teren stanowi element korytarza ekologicznego łączącego Równinę Pyrzycko-Stargardzką z Puszcza Barlinecką.

c) UŻYTKI EKOLOGICZNE

- „Jezioro Połczyno”, krajobrazowy, obejmuje cenny ekosystem wodny wraz z przyległym terenem podmokłym z chronionymi gatunkami zwierząt Teren stanowi fragment korytarza ekologicznego łączącego Równinę Pyrzycko-Stargardzką z Puszcza Barlinecką,
- „Góra Tarnina”, krajobrazowy, obejmuje malowniczy zespół wzgórz będących kulminacją równiny morenowej falistej z najwyższym wzniesieniem gm. Lipiany-Górą Tarniną 108,8 m npm. - punkt widokowy,
- „Bagno pod Krasnem” obejmuje tereny podmokłe doliny cieku wypływającego spod wsi Krasne- cenny ekosystem wodno-torfowiskowy z chronionymi gatunkami zwierząt i roślin. Teren stanowi fragment korytarza ekologicznego łączącego Równinę Pyrzycko-Stargardzką z Puszcza Barlinecką,
- „Bagno pod Miedzyniem” obejmuje tereny podmokłe otoczone drzewostanem leśnym - głównie dębowym z chronionymi gatunkami zwierząt,
- „Bagno pod Żelicami” obejmuje śródleśne, bezodpływowe obniżenia terenu z kępami drzewostanu brzoźowego z chronionymi gatunkami zwierząt i roślin (czaple siwe, żurawie, łabędzie, bluszcz),
- „Jezioro Dębiec”, krajobrazowy, obejmuje śródpolne jezioro z przyległym terenem podmokłym, z chronionymi gatunkami herepetofauny. Stanowi element korytarza ekologicznego łącząc j. Długie z j. Wądół ,
- „Wyspy na Jeziorze Będzin” obejmuje 2 wyspy zalesione, z chronionymi gatunkami herpeto- i awifauny,

- „Bagno przy Jeziorze Będzin” obejmuje tereny podmokłe z chronionymi gatunkami herpeto- i awifauny,

- „Półwysep na Jeziorze Chłop” z cennym drzewostanem (buki, brzozy, olchy) o charakterze zbliżonym do naturalnego.

d) POMNIKI PRZYRODY proponowane

drzewa pojedyncze

- dąb szypułkowy - przy drodze nr 3 w Mielęcinku
- wierzba biała - na pld. od drogi Batowo - Mielęcín nad rowem
- dąb szypułkowy, buk zwyczajny, robinia akacyjowa,
modrzew europejski - w parku w Wołczynie
- dąb szypułkowy - w parku w Krasnem
- lipa, tuja - na działce kościelnej w Lipianach
- cis - w Będzinie

grupa drzew i aleje:

- grupa dębów
- aleja klonowa (jaworowa)
- aleja dębowa
- aleja lipowo-klonowa
- aleja kasztanowa

Mielęcinku

- Mie- w lęcín - Krasne

- Krasne - Batowo

- Wołczyn - Batowo

- Batowo

pomniki przyrody nieożywionej - głaz narzutowy - na Półwyspie Leszczynowym Jeziora Wądół - granit różowy, średnioziarnisty, obwód 11,8 m, wys. 1,3 m nad lustro wody, częściowo zakopany, widoczne spękania erozyjne.

e) PARKI ZABYTKOWE

Jedlice - dobry stan zachowania mieszanego drzewostanu parkowego ze starodrzewem, ciekawe obiekty florystyczne (bluszcz pospolity).

f) NIEUŻYTKI NATUROGENICZNE

pozostałe nie objęte ustawowymi formami ochronnymi:

- śródleśne i śródpolne oczka wodne, podmokłe obniżenia, torfowiska
- podmokłe strefy nadbrzeżne jezior, głównie w miejscach dopływu i wypływu cieków
- wyspy na jeziorach .

11. Środowisko kulturowe

Ochronę dóbr kultury materialnej regulują odrębne przepisy, zawierające wykazy i warunki ochrony konserwatorskiej obszarów i obiektów chronionych.

11.1. Strefy ochrony konserwatorskiej

Wykaz miejscowości, w których wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej:

A - strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej

B - strefa pośredniej ochrony konserwatorskiej

K - strefa ochrony krajobrazu

E - strefa ochrony ekspozycji.

A (ilość)	B (ilość)	K (ilość)	E (ilość)
Lipiany (1)	Lipiany (2)	Lipiany (3)	Lipiany (3)
	Miedzyń (1)	Batowo (5)	
	Skrzynka (1)	Jedlice (1)	
	Wołczyn (1)	Krasne (1)	
		Miedzyń (1)	
		Mielęcinek (1)	
		Połczyno (1)	
		Skrzynka (3)	
		Wołczyn (2)	

Uwaga: zaproponowano wykreślenie z rejestru zabytków parku w Połczynie (strefa K) ze względu na utratę walorów.

Granice stref określa „Studium kierunków zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Lipiny”.

11.2. Zasady ochrony konserwatorskiej w strefach:

Strefa "A" - ścisłej ochrony konserwatorskiej - obejmuje obszar Starego Miasta,

Strefa "B" - ochrony układów przestrzennych,

c) Strefa "K" - ochrony krajobrazu (parki, cmentarze, aleje, jeziora,

d) Strefa "E" - ochrony ekspozycji układów i obiektów zabytkowych .

11.3. Obiekty objęte ochroną konserwatorską.

Na terenie gminy Lipiany znajduje się około 90 obiektów i terenów objętych ochroną konserwatorską, w tym:

- obiekty wpisane do rejestru zabytków - 20

• miasto - 10 (w tym Stare Miasto)

• wsie - 10

obiekty w ewidencji konserwatorskiej - około 64:

• miasto - 14 (budynków i ciągów zabudowy)

• wsie – 50.

11.4. Strefy ochrony archeologicznej

Wykaz miejscowości, w których wyznaczono strefy ochrony archeologiczno – konserwatorskiej:

W.I. - pełnej ochrony,

W.II. - częściowej ochrony,

W.III. - ograniczonej ochrony.

W.I. (ilość)	W.II. (ilość)	W.III. (ilość)
m. Lipiany (1)	Lipiany (1)	Lipiany (7)
	Pólczyń (5- w tym 2 poza granicami gm.)	Batowo (1)
	Jedlice(2)	Jedlice (12)
	Mielęcinek (2)	Józefin (3)

	Osetna (6)	Krasne (6)
	Skrzynka (1)	Połczyno (1 l-w tym 1 poza gr.gm gminy Połczyn teren poza granicami gminy)
	Wołczyn (3)	Dębieć (5)
		Derczewko (1)
		Mielęcinek (16- w tym 2 poza gr. gm granicami gminy)
		Osetna (7)
		Będzin (1)
		Mironów (5)
		Wołczyn (2)
		Skrzynka (3)
		Głębokie (2)

12. Kształtowanie krajobrazu

Gmina Lipiany zalicza się do gmin o wysokich walorach krajobrazowych ze względu na;

- różnorodne formy ukształtowania terenu (ryny i stoki wzniesień z dominantami),
- nasycenie licznymi jeziorami (rynowymi i zaporowymi) oraz oczkami wodnymi,
- udział lasów o urozmaiconym drzewostanie ze starodrzewem, małymi akwenami i polanami śródleśnymi,
- udział drobnych form ciekawych krajobrazowo: śródpolne zadrzewienia, podmokłe obniżenia, aleje,
- niski stopień występowania terenów zdegradowanych w mieście,
- malowniczo położone stare miasto w Lipianach.

KRAJOBRAZ OTWARTY

Dla określenia zasad kształtowania krajobrazu otwartego wyznacza się 3 strefy działań:

Strefa ochrony krajobrazu

Obejmuje rejony (zespoły jednostek) o wysokich walorach krajobrazowych

- obszar chronionego krajobrazu Jezioro Grochacz, Chłop i Będzin

- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
- użytki ekologiczne
- oraz 4 mniejsze obszary w rejonie Mielęcinka, Dębca, Skrzyńki (Sokolników) i Krasnego - (wzgórza)

Strefa kształtowania ochronnego krajobrazu

Obejmuje rejony (zespoły jednostek) o średnich i niskich walorach krajobrazowych

Strefa przekształceń krajobrazu

Obejmuje tereny zdegradowane wymagające rekultywacji lub przesłonięcia elementów dysharmonijnych:

- rejony zdegradowane: wyrobiska żwiru w Dębcu i eksponowane otoczenie Batowa,
- elementy dysharmonijne: kominy Lipkonu i Fabryki Armatur, większe obiekty gospodarcze i inwentarskie na terenach dawnych PGR-ów, dzikie wyrobiska.

K RAJOBRAZ ZABUDOWY

Wyznacza się 2 podstawowe strefy działania:

strefa ochrony krajobrazu:

- obejmuje jednostki (miejscowości lub ich części):

- a) o wyróżniających się walorach krajobrazowych, częściowo zdegradowane (zachowane układy
- b) przestrzenne i harmonijne zespoły zabudowy z niewielką ilością elementów zdegradowanych, np. zabudową blokową):

- zespół staromiejski i cmentarz w Lipianach,
- części Jedlic, Skrzyńki i Wołczyzna.

b) o średnich walorach krajobrazowych (niewyróżniające się pod względem atrakcyjności krajobrazowej z małą ilością elementów dysharmonijnych):

- fragmenty Lipian poza starówką,
- zakłady Areco - Lipiany – Dębiec,
- małe osady folwarczne i kolonijne.

strefa przekształceń krajobrazu

- obejmuje jednostki (miejscowości lub ich części):

- a) o zdegradowanych walorach krajobrazowych (zdegradowany układ przestrzenny z dużą ilością elementów dysharmonijnych):

- Batowo, Krasne i Mironów,
- części Lipian, Mielęcinka i Połczyn.

b) o krajobrazie dysharmonijnym (przeważnie powojenna zabudowa mieszkaniowa –bloków i gospodarcza zlokalizowana samodzielnie lub obok historycznych układów przestrzennych):

- Wołczyn, Batowo, Skrzynka, Mironów - obiekty gospodarcze,
- Połczyno - bloki mieszkaniowe,
- Lipiany - zespoły przemysłowe i wysypisko Dębiec.

13. Struktura demograficzna

Miasto i Gminę Lipiany zamieszkuje 6.257 mieszkańców w tym miasto Lipiany – 4.334 osób. Mężczyzn – 3.111 a kobiet – 3.146. Gęstość zaludnienia 66 osób /km²

Według kategorii wiekowej największą grupę stanowi ludność w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym.

Zmiany w strukturze wiekowej mieszkańców znacząco wpływają na rynek pracy. Zwiększenie się liczby ludności w wieku produkcyjnym niesie za sobą nie tylko wzrost siły roboczej w gminie, ale przede wszystkim coraz bardziej pogłębiającą się stopę bezrobocia.

Lipiany Gmina Miejsko-Wiejska

Tabela 1

L.p.	Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007
1	Ludność ogółem	6.330	6.340	6.267	6.238	6.257
1.1	W wieku przedprodukcyjnym	1.451	1.422	1.346	1.301	1.301
1.2	W wieku produkcyjnym	4.879	4.918	4.921	4.937	4.956

Źródło: ewidencja ludności

Tabela 2

Liczba mieszkańców z uwzględnieniem wieku i płci –(dane na dzień 31.12.2007 r.)

Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
0 – 19	478	750	1.228
20 – 60	1.844	2.096	3.940
Pow. 60	624	200	824
Pow. 65	200	65	265
Razem	3.146	3.111	6.257

Źródło: ewidencja ludności

Tabela 3

Liczba mieszkańców Lipian i poszczególnych miejscowości (dane na dzień 31.12.2007r.)

L.p.	Obszar	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1	Wiejski (łącznie mieszkańców: 1.943)	Batowo	429
2		Będzin	7
3		Brzostowo	31
4		Derczewko	44
5		Dębiec	36
6		Łosiniec	2
7		Głębokie	12
8		Jedlice	181
9		Józefin	47
10		Krasne	175
11		Miedzyń	36
12		Mielęcinek	171
13	Wiejski	Mironów	84
14	Wiejski	Nowice	66
15	Wiejski	Osetna	53
16	Wiejski	Pólczyno	170
17	Wiejski	Skrzynka	221
18	Wiejski	Sokolniki	5
19	Wiejski	Świerszczyki	7
20	Wiejski	Wołczyn	141
21	Wiejski	Żarnowo	25
22	Miejski	Lipiany	4.314
		OGÓŁEM	6.257

Źródło: ewidencja ludności

Ze względu na brak możliwości zatrudnienia zaobserwować można migrację młodych ludzi ze wsi do miasta. Ten występujący trend migracyjny powinien być starannie obserwowany, ponieważ w przyszłości może się stać czynnikiem przekształcającym nasz rejon w środowisko emerytów i rencistów.

Migracja ludności

Tabela 4

L.p.	Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007
1	Odpływ ludności	2	1	6	4	8
2	Napływ ludności	193	253	192	223	359
3	Saldo migracji	+191	+252	+186	+219	+351

Źródło: ewidencja ludności

Przyrost naturalny ludności na terenie gminy ulega zmniejszeniu mimo, że zaobserwować można zwiększającą się liczbę urodzeń; powodem takiej sytuacji jest jak wynika z poniższej tabeli zwiększająca się liczba zgonów.

Ruch naturalny ludności

Tabela 5

L.p.	Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
1	Przyrost naturalny	27	-4	-4	+3
1.1	Urodzenia	73	57	68	59
1.2	Zgony	46	61	72	56

Źródło: ewidencja ludności

14. Bezrobocie, zatrudnienie, pomoc socjalna

14.1. Bezrobocie

Bezrobocie ma wpływ na poziom i jakość życia rodzin, przyczynia się do zubożenia materialnego, zmniejsza siły wsparcia emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny, zwiększa ryzyko zaistnienia patologii życia rodzinnego. Na poziomie jednostki, powoduje brak wiary we własne siły, obniżenie samooceny, wpływa na potęgowanie się niezdolności do pokonywania własnych problemów, przyczynia do zaniku gotowości i chęci do pracy, wywołuje obniżenie poziomu umiejętności funkcjonowania w zorganizowanych formach życia społeczno-gospodarczego.

Utrata prawa do zasiłku dla bezrobotnych zmusza osoby bezrobotne do szukania wsparcia w instytucjach pomocy społecznej. Bezrobocie jest również źródłem przestępczości. Ludzie, którzy nie mają zatrudnienia często popadają w konflikt z prawem tworząc tzw. margines społeczny.

Niepokojącym zjawiskiem stało się również dziedziczenie bezrobocia przez młodych członków rodzin, którzy nie mają szans trafić na rynek pracy z uwagi na niskie wykształcenie i brak odpowiednich kwalifikacji.

Obserwujemy coraz częściej bezradność młodych ludzi, bierność i pesymizm.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy wskaźnik bezrobocia w gminie Lipiany wynosił: W roku 2003-25,3%, w 2004-26,6%, w 2005-25,4%. w 2006-%, w 2007-13,7%.

Bezrobocie w gminie Lipiany

Tabela 1

Kategorie bezrobotnych	2003	2004	2005	2006	2007
Ogółem	1.052	1.005	878	709	544
Bezrobotni bez prawa do zasiłku	923	897	771	627	471
Bezrobotni z prawem do zasiłku	129	108	107	82	73

Źródło RUP Pyrzyce

Podjęcie pracy

Tabela 2

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
Ogółem	47	127	169	185
W tym kobiety	15	42	75	101

Źródło RUP Pyrzyce

Analizując tabele 1 i 2 możemy zauważyć, że następuje znaczny spadek bezrobocia w gminie. Zmniejsza się bowiem liczba osób pobierających zasiłek oraz osób bez prawa do zasiłku, zwiększa natomiast liczba osób podejmujących pracę.

Bezrobotni w/g. wykształcenia

Tabela 3

L.p.	Wykształcenie	2004	2005	2006	2007
1	Wyższe	20	17	17	10
2	Policealne i średnie	276	241	150	165
3	Zasadnicze zawodowe	353	311	201	192
4	Gimnazjalne i poniżej	356	309	304	177

Źródło RUP Pyrzyce

Z przedstawionej tabeli wynika że na terenie tutejszej gminy większość to ludzie słabo wykształceni. Jest to grupa osób, którą należy przeszkolić w celu uzyskania kwalifikacji umożliwiających podjęcie pracy.

14.2. Zatrudnienie

Zasoby siły roboczej gminy szacuje się na ok. 3,9 tys. osób ze wsi 1,1 tys. osób. Wynikają one ze struktury wieku .

Bilans siły roboczej

Ludność ogółem	GMINA
	6257
Zasoby siły roboczej	3929
Bezrobotni stan na dzień grudzień 2007	544
Wskaźnik bezrobocia %	13,7

Wskaźnik bezrobocia w gminie Lipiany wynosi 13,7% i jest powyżej średniej w powiecie pyrzyckim (11,9%) Specyfika rynku pracy w gminie w stanie istniejącym i jego podstawowe problemy to:

- istotna różnica struktury zatrudnienia w mieście i na wsi. Miasto posiada charakter miasta przemysłowego ze zrównoważoną strukturą sektorową (rolnictwo, przemysł, usługi), wieś jest wyjątkowo uboga w miejsca pracy poza rolnictwem. Cechuje ją monofunkcyjność, blisko 90 % miejsc pracy to rolnictwo - osadnicza głównie indywidualne.

- powiat pyrzycki posiada wysoką stopę bezrobocia na koniec listopada 2007 wynosiła 23 % , również gmina Lipiany posiada wysoką stopę bezrobocia. Jednakże z roku na rok wyraźnie spada.

14.3. Sieć i obsługa ludności

Sieć osadniczą w gminie stanowi 21 jednostek osadniczych + miasto Lipiany. Struktura ludnościowa jednostek osadniczych jest następująca :

Do 50 osób	Od 50 do 100 osób	Od 100 do 200 osób	Od 200 do 300 osób	Od 300 do 500 osób
Będzin Brzostowo Derczewko Dębiec Głębokie Józefin Łosieniec Miedzyń Sokolniki Świerszczyki Żarnowo	Mironów Nowice Osetna	Jedlice Krasne Mielęcinek Połczyno Wołczyn	Skrzynka	Batowo

14.4. Pomoc społeczna

Sytuacja na rynku pracy i nasilenie problemów społecznych powoduje, że większa ilość osób nie radzi sobie we własnym zakresie z zaspokajaniem podstawowych potrzeb bytowych oraz rozwiązywaniem codziennych problemów. Stąd też od kilku lat systematycznie wzrasta liczba klientów Ośrodka Pomocy Społecznej .

Wydatkowanie środków z zadań własnych w latach 2002-2006 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Lipianach

L.p.	Wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1	Zadania własne ogółem	214.107	211.106	287.594	157.234	195.481	176 110
	Zasiłki celowe	96.482	92.894	129.602	80.972	116.552	36 980
	Dożywianie dzieci	22.908	51.513	95.134	41.402	40.779	67 515
	Pogrzeb	3.089	0	0	0	0	4 248
	Zdarzenie losowe	22.400	0	0	0	6.000	1 000
	Dofinansowanie do wycieczek, półkolonii	3.176	2.000	1.500	1.500	2.000	2 000
	Usługi opiekuńcze	66.052	64.699	61.358	33.360	30.150	64 367

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipianach

Wydatkowanie środków z zadań zleconych w latach 2002-2006

L.p.	Wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1	Zadania zlecone ogółem	399.344	360.477	880.346	1.370,810	1.685,415	1 829 612
2	Zasiłki stałe	52.621	29.260	55.783	79.654	79.778	105 338
3	Zasiłki stałe wyrównawcze	49.559	72.590	24.064	0	0	0
4	Zasiłki okresowe	58.401	49.812	67.234	85.316	59.177	58 671
5	Zasiłki okresowe gwarant.	14.140	12.539	3.614	0	0	0
6	Zasiłki okresowe specjalne	600	2.740	400	0	0	0
7	Renty socjalne	137.881	116.275	0	0	0	0

8	Bilety kredytowe	684	398	490	156	209	0
9	Ochrona macierzyństwa	29.214	31.802	16.430	0	0	0
10	Zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne	22.500	22.212	3.712	0	0	0
11	Składka ubezp. społ. (Em-rentowa)	22.144	13.049	5.327	12.019	13.444	15 271
12	Składka na ubezpieczenia zdrowotne	11.600	9.800	6.669	8.432	9.612	12 229
13	Świadczenia rodzinne	0	0	697.067	1.129,563	1.333,814	1 449 831
14	Zaliczka alimentacyjna	0	0	0	55.670	189.381	188 272

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej

Wydatkowane środki z zadań własnych i zleconych, dodatków mieszkaniowych w latach 2002-2006

Rok	Z dochodów własnych	Z budżetu państwa	Ogółem	Liczba rodzin
2002	274.535	201.633	476.168	430
2003	211.353	244.527	455.880	375
2004	376.227	0	376.227	318
2005	305.392	0	305.392	264
2006	252.008	0	252.008	174
2007	189 249	0	189 249	160
Ogółem 2002-2007	1 608 764	446.160	2 054 924	X

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej

Od kilku lat następuje wzrost zapotrzebowania na świadczenia pomocy społecznej, w tym zasiłków obligacyjnych, co powoduje, że mimo wzrastających środków pomoc świadczona jest w nieadekwatnej formie i wysokości. Niska pomoc, nieadekwatna do występujących potrzeb, wzbudza frustrację wśród osób znajdujących się w trudnej sytuacji i uniemożliwia realizację celów pomocy społecznej. Braków finansowych nie da się zaspokoić przy pomocy świadczeń o charakterze pozamaterialnym, które mogą być jedynie środkiem wspomagającym, podtrzymującym. Osobom i rodzinom bezwzględnie należy zapewnić środki na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych lub stworzyć takie warunki, żeby środki te mogli zdobyć we własnym zakresie np. poprawa sytuacji na rynku pracy.

Analizując sytuację w minionym okresie czasu należy stwierdzić, że sytuacja finansowania środków na pomoc społeczną, jeżeli chodzi o kwoty i liczby rodzin jest zmienna.

W roku 2004 nastąpiła zmiana przepisów ustawy o pomocy społecznej i większość osób i rodzin zostało zakwalifikowanych do ustawy o świadczeniach rodzinnych i dodatków. Ustawa ta weszła w życie z dniem 1 maja 2004 r.